



SITRAP årsrapport 2021



TAKE-OFF

Forord

SITRAP årsrapport 2021 oppsummerer senterets prosjekter og aktiviteter i sitt tredje år som kjennetegnes av at arbeidet med fagdidaktikken har 'tatt av'.

Rapporten bygger på samme mal som forrige års rapport og er en sammenstilling av hvilke aktiviteter og prosjekter som vi har jobbet med gjennom året. Rapporteringen har til hensikt å vise hvordan de ambisjoner og forventninger som ligger til grunn for senterets mandat og ressurstildeling har blitt fulgt opp.

Mens fjoråret var en overgangsfase hvor målet var å få forankret senteret organisatorisk, har 2021 vært aktivt og produktivt. Dette skyldes først og fremst DIKU-tildelingen til SAMBED prosjektet som startet opp i mars og tildeling av NMBU midler til å etablere studentenes Urban Lab, samt søknadskrivning.

Første halvår var preget av tilpasning til korona-pandemiens krav til smittevern, med hjemmekontor og digital møtevirksomhet. Andre halvår gjorde det mulig å møtes fysisk, noen som blant annet lot oss gjennomføre Årsmøtet med folk samlet i samme rom.

Utkastet til årsrapport er behandlet av SITRAPs interne arbeidsgruppe i møte 11 januar og i fakultetets studieutvalg 17 februar. Rapporten sendes Instituttleder ved By-reg som leder av en nedsatt styringsgruppe bestående av instituttledere fra ILA, EIE-JUSS samt prorektor for undervisning. Rapporten blir deretter offentliggjort og sendt SITRAPs referansegruppe.

Januar 2022

Elin Børrud

Forsidebilde: fra Urban Lab Kick-off 3-4 september (foto: Helge Mathiesen)

Innholdsfortegnelse

Forord.....	2
Sammendrag	4
Bakgrunn	5
Mandat.....	5
Visjon og senteride	5
Organisatorisk forankring	5
Mål og strategier for 2019- 2023 (vedtatt i årsrapport for 2019)	6
Delmål for 2021:	6
Måloppnåelse 2021 – grunnlag for handlingsplan 2022	7
1. Gjennomføre faste aktiviteter i tråd med årshjulet.....	7
2. Iverksette SAMBED- prosjektet i tråd med prosjekt-beskrivelsen til DIKU.....	9
3. Etablere bedre administrative rutiner	10
4. Etablere et apparat for å utvikle og arkivere fagdidaktiske notater.....	10
5. Følge opp utfallet av søknadsbehandling om NMBU bærekraftsarena.....	11
Søknader sendt 2021	11
Søknad om støtte til prosjekter innen innovativ undervisning 2021 (NMBU).....	11
DIKU Program for Studentaktiv læring	12
DIKU Tiltak for økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning.....	13
Ekstraordinære tiltak ved LANDSAM 2022 – 2025	14
Budsjettsituasjon pr. 1.1. 2022	14
Strategiske områder – rapportering 2021 – forslag til videreføring 2022.....	15
1: Strategisk område: Studentinvolvering – mer studentaktiv læring.....	15
2. Strategisk område: kontakt med praksisfeltet – styrke utdanningenes samfunnsrelevans.....	15
3. Strategisk område: utvikle en fagdidaktikk i romlig planlegging	15
Handlingsplan 2022 - Hovedmål	17
Oppgavemål for 2022:	17
Oppfølging og ansvarsfordeling	17

Sammendrag

SITRAP Senter for integrert og transfaglig undervisning i planlegging ble lansert i desember 2018 som et prosjekt med mandat for å utvikle metoder for bedre undervisning og læring. Fra mars 2020 har vi vært organisert som et senter ved fakultetet under Institutt for by- og regionplanlegging som følge av senterleders faglige tilknytning. Arbeidsgruppen har bestått av fagpersoner fra tre av fakultetets institutter I-EIE-JUSS, I-BY-Reg og I-LA. Senteret har ikke hatt tilgang til andre administrative ressurser i løpet av året.

Aktiviteten i 2021 har også vært preget av korona-pandemien med mange digitale møter. Dette har også ført til at vi har nådd et nettverk av undervisere som er interessert i fagdidaktikk utenfor fakultetet og NMBU. Årskonferansen ble gjennomført på campus, men også overført digitalt.

Aktiviteten i 2021 har vært preget av å komme i gang med SAMBED prosjektet fra DIKU-programmet Tiltak for økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning. Søknaden ble utviklet i samarbeid med SPIRE, KS, NBBL og DogA som også utgjør prosjektets styringsgruppe. En detaljert prosjektplan ble arbeidet og vedtatt av denne i juni. Det er ansatt to eksterne prosjektmedarbeidere, samt to studentassistenter. Prosjektet gjennomføres som planlagt.

Januar 2021 ble det sendt inn en søknad for å bli Bærekraftsarena ved NMBU. Søknaden ble utviklet av en utvidet arbeidsgruppe også fra andre fakultet. Denne søknaden fikk ikke støtte. Vi fikk heller ingen faglig vurdering av behandlingen. Flere av de som var involvert i dette arbeidet, var involvert i en søknad til DIKU Program for studentaktiv læring om støtte til å videreutvikle Tverrfaglig masterprosjekt TfMP. I tillegg til denne har vi søkt midler til videreutvikling av studentenes Urban Lab i DIKU programmet: Tiltak for økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning. Oppstarten av Urban Lab ble realisert av prorektors midler til innovativ undervisning. Behandling av søknadene i DIKU førte til at Urban Lab NMBU fikk støtte, men ikke TfMP

SITRAP var indirekte involvert i to andre søknader i 2021 som har fått støtte: NFRs prosjektet LandTime og utvikling av et digitalt SEVU i prosessledelse. Vi har ellers satt i gang et mer systematisk arbeid med å utlede hva fagdidaktikk i romlig planlegging er og betydningen av en bevisstgjøring av dette i profesjonsutvikling.

Årsrapporten oppsummerer aktivitetene vi har hatt gående i løpet av 2021, måloppnåelsen og videre oppfølging i 2022.

Senteret ledes av professor Elin Børrud (by-reg). SITRAPs arbeidsgruppe i 2021 har vært tilsvarende som i 2020; Marius Grønning (by-reg), Terje Holsen (eie-juss), Ingrid Merethe Ødegård (ILA), Ellen Husaas (ILA), Melissa Murphy (by-reg) (til oktober) og Gunnar Ridderstrøm (by-reg). Arbeidsgruppa har diskutert behovet for en utvidelse, både for å erstatte Melissa Murphy som sluttet ved NMBU i oktober og for å kunne opprettholde aktiviteten. Fra 2022 er arbeidsgruppa utvidet med Jin Xue (by-reg), Einar Hegstad (Eie-juss) og Kathrine Omnia Strøm (la).

Andre samarbeidspartnere både internt og eksternt, som har hatt tilknytning gjennom senterets prosjekter i 2021 kommer frem av de ulike prosjektene.

Bakgrunn

SITRAP – Senter for integrert og transfaglig undervisning i planlegging er et pedagogisk utviklingsprosjekt som går på tvers av ulike fagfelt og studieretninger. Senteret har fokus på undervisning i romlig planlegging og spesielt på profesjonsutdanning i landskapsarkitektur, by- og regionplanlegging og eiendomsutvikling.

Hensikten med SITRAP er å skape en arena for kunnskapsutveksling og innovasjon mellom undervisning, forskning og praksis. Målet er å øke faglig integrasjon og bygge ned barrierer mellom sektorinteresser og gjennom metodeutvikling i undervisning og praksis bidra til transdisiplinære løsninger på komplekse omstillinger i samfunnet.

Senteret har sitt utgangspunkt i en søknad om å utvikle et Senter for fremragende utdanning i 2016. SITRAP ble initiert av undervisningsutvalget ved tidligere Institutt for landskapsplanlegging. Søknaden ble utviklet i et samarbeid på tvers av lærerkrefter, studenter og eksterne samarbeidspartnere. Søknaden ble funnet støtteverdige av NOKUTs ekspertkomite og var en av finalistene, men nådde ikke opp i den endelige tildelingen. I 2018 ble Elin Børrud bedt av ledelsen ved LANDSAM og NMBU å videreutvikle senterideen fra 2016. I mandatet ligger en tydelig oppfordring om å både videreutvikle den eksisterende undervisningskvalitet og tenke nytt. Ambisjonen er å kunne utvikle et senter med en tydelig nasjonal status innen undervisning og utdanning i romlig planlegging.

Mandat

SITRAP skal, med utgangspunkt i undervisning, forskning og praksis utvikle metoder for bedre undervisning og læring. Senterets hovedoppgave er å dokumentere og videreutvikle gode erfaringer i undervisningen og bidra til innovasjon gjennom å integrere kreative innspill i piloter og utviklingsprosjekter.

SITRAP skal bidra til faglig interaksjon og samarbeid med andre nasjonale og internasjonale aktører. Senterets aktiviteter, erfaringer og resultater skal formidles til ulike undervisningsmiljøer internt på Fakultet for landskap og samfunn, på tvers av fakultetene ved NMBU og til andre nasjonale utdanninger i planlegging.

SITRAP skal ha ambisjoner som kvalifiserer til å fremme en søknad om fremragende undervisning i fagfeltet romlig planlegging.

Visjon og senteride

Visjonen som ble utviklet i 2016 ligger til grunn for dagens senter: «Våre profesjonsutdanninger skal kunne håndtere kompleksitet på tvers av ulike fag og politikkområder. Gode beslutninger krever innsikt i mange fag, tverrfaglige metoder og erfaring med å oppnå transdisiplinære gode løsninger. Vi skal utdanne en ny generasjon av planleggere som ikke bare har denne kompetansen, men som også kan ta en ledende rolle for å få gjennomført politikken.»

Senterets ide er å initiere prosjekter og aktiviteter som integrerer forskning, praksis og undervisning og som vil danne grunnlag for å utvikle en fagdidaktikk i romlig planlegging, altså hvordan *vi underviser og studentene lærer* å praktisere som planleggere. Fagdidaktikk er fagspesifikk undervisningslære.

Hensikten med SITRAP er å utnytte lang og god undervisningspraksis i problembaserte undervisningsopplegg. Intensjonen er todelt; systematisk kunnskapsutvikling om fagets egne metoder brukt i undervisning og å inspirere andre disipliner og fag til å utvikle sitt fagdidaktiske handlingsrom.

Organisatorisk forankring

SITRAP er et senter under BYREG, senterleder rapporterer til instituttleder. Senteret ledes av Elin Børrud. Instituttene EIEJUS, ILA og BYREG bidrar med 0,3 stilling til senteret, samlet 0,9 stilling. Senteret har en ekstern referansegruppe. SITRAPs leder møter som observatør i SU. (Fastsatt i møte med dekan 10.2.20)

Mål og strategier for 2019- 2023 (vedtatt i årsrapport for 2019)

Ambisjon: SITRAP skal bli et nasjonalt senter for fagdidaktikk i romlig planlegging.

Styringsmål:

- ✓ SITRAP skal utvikle metoder som styrker fler-, tverr- og transfaglige perspektiver i romlig planlegging.
- ✓ SITRAP skal forske på og utforske undervisningsopplegg og læringsteknikker som styrker transfaglig læring.
- ✓ SITRAP skal inspirere til og gi støtte til nye tiltak for bedre utdanning av samfunnsaktører som medvirker i planlegging.
- ✓ SITRAP skal bidra til innovasjon i skjæringsfeltet undervisning - forskning – praksis for å håndtere samfunnsomstillinger.

Delmål for 2021:

1. Gjennomføre faste aktiviteter i tråd med årshjulet.
2. Iverksette SAMBED- prosjektet i tråd med prosjekt-beskrivelsen til DIKU
3. Etablere bedre administrative rutiner
4. Etablere «arkiv-mapper» for ulike fagdidaktiske temaer. Forslag til å starte med fire sentrale tematikker som vi allerede har mye materiale og erfaring på:
 - digitalisering og teknologibruk (oppsummering av Dugnad for digital innovasjon mm)
 - tidsaspektet, epoke-forståelse og historiekunnskap som metode
 - tegning og visuell fremstilling
 - prosjektsamarbeid og gruppelæring
5. Følge opp utfallet av søknadsbehandling om NMBU bærekraftsarena

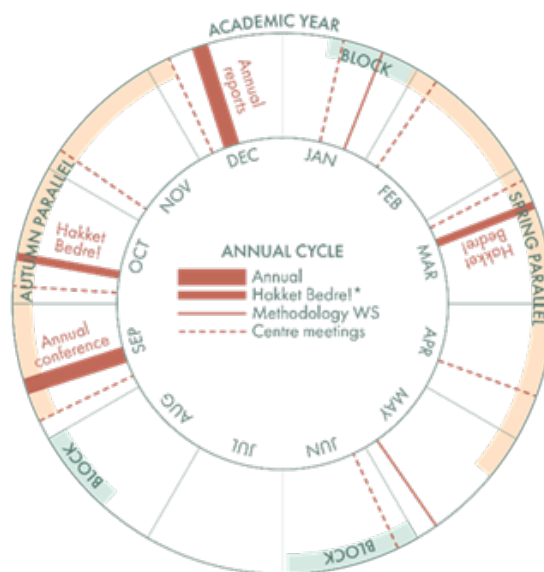


FIG 5: ANNUAL CYCLE
All of SITRAP's activities such as meetings, conferences, reports and workshops (WS) throughout the academic year.

Måloppnåelse 2021 – grunnlag for handlingsplan 2022

1. Gjennomføre faste aktiviteter i tråd med årshjulet

Aktiviteten i 2021 er finansiert gjennom overførte midler fra 2020:

Budsjettsituasjon pr. 1.1. 2021

- Generell drift til SITRAP: ca. 165 000
- Prosjekt Innovativ undervisning/PBL2: ca. 85 000 (overføres dugnad for digital innovasjon)
- Prosjekt Innovativ undervisning/Dugnad for digital innovasjon: ca. 53 000
- Sårkornsmidler /«Tverrfaglig problemløsning i team», restbeløp disponeres av HH v/Elin Kubberød
- Tildelte midler fra DIKU NOK 4 998 125 fordelt på tre år.

Tildelinger 2021:

- Prorektors støtte til Innovativ undervisning (Urban Lab) 166 000 x 2

Årlige faste aktiviteter:

- Hakket bedre! (mars og oktober)

Hakket bedre! en uformell samtale om digitalt prosjektsamarbeid ble gjennomført digitalt på zoom onsdag 24.mars 12-13.30. Ca. 30 deltakere var logget på.

Facebook arrangementet nådde ut til over 1000 personer. (Les mer i vedlegg: referat fra arrangementet)

Oktober-arrangementet ble ikke gjennomført pga. manglende kapasitet i arbeidsgruppa.

- SITRAP Årskonferanse

Tema for Årskonferansen var knyttet til SAMBED prosjektet. Tittel på konferansen var Barn og unges medvirkning i planlegging – Hvordan skaffer man seg kompetanse i å involvere barn og unge i areal- og samfunnsutviklingen? Hvordan underviser vi i det?

Konferansen inngår i SAMBED prosjektets prosjektplan. Den ble avholdt 20. oktober kl. 12.00 – 15.30 på Campus Ås i rom BT1a05 i 1. etasje i Bioteknologibyget og streamet på nett. Det ble gjort opptak av alle innleggene. Dette er gjort tilgjengelig på nettet.

<https://www.nmbu.no/fakultet/landsam/sentre/sitrap/aktuelt/node/44458>

84 deltakere totalt, derav 46 var fysisk til stede og 38 fulgte med på live stream. Les mer i vedlegg:

Referat fra Årskonferansen

- Referansegruppemøter

Det har ikke vært gjennomført møter med referansegruppen utover årskonferansen.

- Arbeidsgruppemøter

SITRAP har avholdt 9 arbeidsgruppemøter og ett halvdagsseminar i løpet av året.

- Andre relaterte samarbeidsarenaer

Elin Børrud deltar i prorektors «tenketank» for utvikling av flere tverrfaglige emner ved NMBU og sitter i læringscenterets arbeidsgruppe for utvikling av piloter for «Tverrfaglig samarbeidskompetanse».

Ingrid M. Ødegård og Ellen Husaas deltar i NMBU- bærekraftsarena «Towards – mot bærekraftige byer og lokalsamfunn».

- Ingrid M. Ødegård, leder av Norges Landskapslaboratorium NMBU deltok i nordisk møte i Tromsø med landskapslaboratorier fra Sverige og Danmark med mål om erfaringsutveksling og oppstart av nytt landskapslaboratorium i Tromsø tilknyttet landskapsarkitekturutdanningen der, AHO i samarbeid med Tromsø.
- Sosiale medier

SITRAP har brukt både Instagram (112 følgere, 84 forrige år), Twitter (132 følgere, 56 forrige år) og Facebook (347 følgere, 131 forrige år). Det har vært 4 poster på både Insta og Twitter i 2021 og hele 22 innlegg på Facebook. Det er hovedsakelig nyhetsinnlegg på NMBU/SITRAPs webside som har blitt spredd på FB. Podcast'en Rom for utvikling (produsert av SITRAP) er tilgjengelig på Spotify, Podkaster og andre apper, hadde per januar 2022, 1657 unike lyttere.

- Forskningsbasert formidling/utadrettet virksomhet

Prosjekt for innovativ undervisning, som fikk midler fra NMBU i 2019 under tittelen *“Dugnad for digital innovasjon”* ble igangsatt i 2020, men gjennomført og avsluttet våren 2021. Prosjektet har materialisert seg i Podcast'en *“Rom for utvikling”*, med til sammen 13 episoder om digitale teknologiers inngripen og påvirkning på praksis innenfor byutvikling og byplanlegging. Episodene er bygget opp på grunnlag av intervjuer med aktører som utvikler eller anvender nye digitale teknologikonsepter. Siste episode består av en oppsummering og en avsluttende refleksjon rundt implikasjoner for utdanning og didaktikk. Samtlige episoder ble laget av studenter i By- og regionplanlegging, Thea Sanner og Kristoffer Pinheiro. Marius Grønning har vært prosjektansvarlig ved SITRAP.

Studentene har også produsert en rapport om utforskningsmetodikken, bruken av sosiale medier, særlig podcast som medium, og saksfeltet digital innovasjon. Rapporten ble laget som et selvprogrammert læringsopplegg (spesialpensum) som ga 5 studiepoeng, veiledet av Grønning. Rapporten arkiveres hos SITRAP.

Marius Grønning deltok som ordstyrer på Arendalsuka for en paneldiskusjon om tverrfaglig samarbeid i stedsutvikling, der fagfolk, administrative ledere og folkevalgte på ulike styringsnivåer og innenfor ulike sektorer deltok (offentlig, privat, samt kommune, fylkeskommune og Stortinget). Arrangementet er en følge av Tverrfaglig masterklasse 2019, Kristiansand.

Elin Børrud har produsert to tekster basert på Kartlegging av erfaringer med digital studioundervisning er oppsummert:

BØRRUD, E. 2021a. *Digital studioundervisning, er det mulig? - Erfaringer fra korona-året 2020.*
SITRAP / NMBU.

BØRRUD, E. 2021b. Erfaringen med digital undervisning var så positiv at det er grunn til et varsko. *Khrono.no*. <https://khrono.no/erfaringen-med-digital-undervisning-var-sa-positiv-at-det-er-grunn-til-et-varsko/530181>

2. Iverksette SAMBED- prosjektet i tråd med prosjekt-beskrivelsen til DIKU

Prosjektet er iverksatt etter planen og rapportert til DIKU i november 2021:

Prosjektet går som forventet, selv om en sentral person har byttet arbeidsted og dermed gått ut av prosjektet (Melissa Murphy). Hennes tiltenkte oppgaver er fordelt på andre i prosjektet. Så langt i prosjektet har vi ansatt to delprosjektledere i hhv. 40 og 50% stilling og to studenter i 10% stilling. Vi har gjennom hele oppstartsperioden hatt ukentlige arbeidsgruppemøter, gjennomført oppstartsmøte med styringsgruppen som består av samarbeidspartnerne og vedtatt en detaljert prosjektplan med beskrivelse av de ulike deloppgavene i prosjektet, ansvar for gjennomføring og forventet resultat/formidlingsaktivitet. Prosjektplanen vil bli revidert årlig.

- Vi har laget en strategi for kommunikasjon og spredning
- Vi har kartlagt behov for og erfaringer med medvirkningsprosesser hos ulike arbeidslivsaktører
- (intervjuer) og eksisterende metoder og modeller for medvirkningsaktiviteter. Dette materialet foreligger som utkast til rapporter, som skal suppleres og bearbeides i løpet av våren 22,
- Vi har gjennomført et åpent fagseminar (som del av SITRAP årskonferanse) hvor prosjektet ble presentert og innholdet debattert (se mer under spredningsarbeid). Konferansen ble gjennomført fysisk på campus Ås og streamet over nettet. Opptaket fra konferansen er under redigering til separate filmer og vil bli gjort tilgjengelig på SITRAP sin nettside.

På slutten av året startet arbeidet opp med metodeutvikling og utvikling av et modulbasert undervisningsopplegg. Det siste er i prosjektplanen beskrevet å foregå senere i prosessen, men det er naturlig å starte opp med dette som en del av arbeidet med å rekruttere studenter som skal være med å utvikle medvirkningsaktivitetene for barn og unge. Vi har arrangert et info-innspillmøte med studenter som har vist interesse for tematikken. Møtet ble annonsert på facebook og ellers spredt blant studenter på de aktuelle studieprogrammene ca. 30 studenter viste positiv interesse, 20 deltok på info/innsplillmøtet. Hensikten med dette møtet var å informere om prosjektet og å få vite litt mer om hva som skal til for at studentene vil delta i opplæringen og være med på medvirkningsaktivitetene. På grunnlag av dette ble det utviklet en opplæringsmodul som skulle gjennomføres i januar slik at vi har en gruppe studenter som er klare for å delta i reelle og relevante case i løpet av våren 22. Vi har startet opp arbeidet med å skaffe casene. En gruppe studenter (10) gjennomførte i august et selvstudium av medvirkningsteori. Deres rapporter vil inngå i grunnlagsmateriale.

Det er ingen vesentlige avvik i ressursbruk ift. budsjettet. Vi har noen lønnsmidler som ikke er tatt ut, men som vi bør overføre til neste år da opplæringsdelen vil kreve mer honorar av eksterne aktører. Dette har vi ennå ikke planlagt i detalj.

Spredningsarbeid

I løpet av prosjektet har vi publisert 4 artikler på nettsiden som er spredd i ulike sosiale mediekkanaler. - SITRAP får DIKU-midler til spennende samarbeidsprosjekt (Published 16. desember 2020) <https://www.nmbu.no/fakultet/landsam/sentre/sitrap/aktuelt/node/41974>

- Varsel! SITRAP Årskonferanse 2021 (Published 30. august 2021) <https://www.nmbu.no/fakultet/landsam/sentre/sitrap/aktuelt/node/43740>

- SITRAPs årskonferanse Barn og unges medvirkning i planlegging (Published 1. oktober 2021) <https://www.nmbu.no/fakultet/landsam/sentre/sitrap/aktuelt/node/43998>

- Man kan ikke lese seg til god medvirkning (Published 1. november 2021) <https://www.nmbu.no/aktuelt/node/44188>

Facebook arrangementer:

- Barn og unges medvirkning i planlegging - SITRAP Årskonferanse 2021 <https://www.facebook.com/events/243155271072323>

- Info- og innspillsmøte om medvirkningopplæring for studenter <https://www.facebook.com/events/1159802717882650>

Statistikken på sosiale medier viser at informasjon om årskonferansen nådde ca. 6000 personer. Det var 49 personer som var påmeldt for fysisk deltakelse, 46 som deltok. De fleste av disse er fra NMBU (studenter og ansatte). 65 personer meldte seg på og fikk tilsendt lenke til filmoverføringen. Av disse var det 38 som logget seg på. Av de som hadde meldt seg på for digital deltakelse var det foruten ca. 1/3 fra NMBU, personer fra hele landet og fra andre utdanningsinstitusjoner, men flest fra ulike kommuner/fylkeskommuner.

3. Etablere bedre administrative rutiner

Det er opprettet et felles rom på Teams hvor de viktigste dokumentene er lagt. Vi har til dels hatt faste tidspunkt for møter i arbeidsgruppa. Utover dette har det ikke blitt etablert noen administrative rutiner.

Det er aktuelt å utvide arbeidsgruppa med flere medlemmer i 2022. Dette ble tatt opp på siste arbeidsgruppemøte i 2021.

4. Etablere et apparat for å utvikle og arkivere fagdidaktiske notater

Det er arrangert to nettverksmøter/nettbaserte verksteder.

Verksted 01 (Juni) ble annonsert på instituttmøter ved LANDSAM, på NMBUs nettside og på SITRAP sin facebook side. Innlegget på FB ble sett av 70 personer. I tillegg ble det sendt ut personlig invitasjon til noen utvalgte. 25 personer deltok på samlingen. Ca. 10 – 15 personer har ytterligere meldt sin interesse, men kunne ikke delta på dette første møtet.

På Verksted 02 som var en oppfølging av WS som ble avholdt i juni. I tillegg til de som deltok den gang, ble det sendt ut noen nye invitasjoner, men ikke annonsert ytterligere. Innlegget på FB ble sett av 70 personer. I tillegg ble det sendt ut personlig invitasjon til noen utvalgte. 17 personer deltok på møtet.

Forslag til å starte med fire sentrale tematikker som vi allerede har mye materiale og erfaring på:

- digitalisering og teknologibruk (oppsummering av Dugnad for digital innovasjon mm)
- Historie som fagdidaktikk i romlig planlegging (tidsaspektet, strukturelle prosesser, profesjonsutvikling, epoke-forståelse og historiekunnskap som metode)
- Tegning og visuell framstilling (ulike profesjoners behov for å framstille visuelt eller tolke, utnytte og kommunisere gjennom visuelle framstillinger)

- Prosjektsamarbeid og gruppelæring (herunder gruppedidaktikk, problembasert læring m.m.)

I tillegg til disse fire ble det etter første møte lagt til to temaer:

- Befaring og romlig erfaring (feltarbeid, 1:1 læring, landskapslaboratoriet ved NMBU)
- Skrivning, begrepsfesting, resonnering (ulike skrivegenrer som fagdidaktikk, inkl. PBL i plandokumenter, akademisk skrivning m.m.)

Rollespill vurderes også som et eget fagdidaktisk tema innenfor romlig planlegging. (1:1 læring)

Agenda for WS 02 var 'tegning og visuell framstilling'

Temaet ble diskutert innenfor ulike fagområder (arkitektur, eiendomsutvikling, samfunnsgeografi, landskapsarkitektur og by- og regionplanlegging). Diskusjonene bidro til en utforskning av hva tegning og visuell framstilling innebærer for ulike fagområder. Her framkom problemstillinger knyttet til tegning og visuell informasjon som formattede vs prespråklige uttrykksmåter, og til behovet for å kunne uttrykke eller tolke slik informasjon i utøvelsen av ulike profesjoner. Måter å utvikle notater og arkivsystemet på ble også diskutert. Vi erkjenner at temaene må bli gjenstand for kontinuerlig og langsiktig arbeid.

På arrangementet deltok 17 personer. Flere av disse var nye, ikke med på første WS.

Totalt har 30-40 personer vært involvert i nettverket.

5. Følge opp utfallet av søknadsbehandling om NMBU bærekraftsarena

I begynnelsen av 2021 ble det sendt inn (på oppfordring fra sentral-administrasjonen) en søknad om status som bærekraftsarena ved NMBU. Dette tiltaket ble administrert av Forskningsavdelingen ved NMBU. Det ble uttrykk ønske om at det kom en søknad med fokus på utdanning og undervisning.

Søknaden ble utviklet av en utvidet arbeidsgruppe også fra andre fakultet. Søknaden fikk ikke støtte, men heller ingen faglig vurdering av behandlingen slik at vi kunne se hvordan innholdet i søknaden ble vurdert mot kriteriene. Dette ble etterspurt, men ikke etterkommet annet enn med generelle begrunnelser.

Det finnes ingen dokumentasjon om hvordan innholdet i søknaden er vurdert. Behandlingen gir derfor ingen lærdom som vi kan utnytte i det videre arbeidet.

Søknader sendt 2021

Søknad om støtte til prosjekter innen innovativ undervisning 2021 (NMBU)

På vegne av og i samarbeid med studenter (Kristoffer Pinheiro og Synne Eide) ble det utviklet søknad for å kunne starte opp en Urban Lab NMBU. Hensikten er å etablere et student-ledet verksted for tverrfaglig og kreativ problemløsning. Problemløsningen foregår i arrangement-form over en kort tidsperiode (kveld, døgn eller helg) etter mønster av «Hackathon» og «Design sprint».

Hovedmålet er å skape en ny kompetansebyggende arena som integrerer faglig og sosial nettverksbygging uavhengig av studieprogram og klassetrinn. Urban Lab skal bidra til å øke studentens relasjon til arbeidslivet. Ambisjonene er å gjennomføre 2-3 arrangementer per semester som er åpne for alle NMBU studenter, uten begrensning på antall deltagere.

Søknaden ble innvilget med 166 000 NOK fra prorektors midler og et tilsvarende beløp fra LANDSAM.

DIKU Program for Studentaktiv læring

Tverrfaglig masterprosjekt for økt innsikt i bærekraftsutfordringer (TfMP)

Fra prosjektsøknaden:

Hovedmål: Tverrfaglig masterprosjekt skal være et alternativt opplegg for den avsluttende masteroppgaven. Hensikten er å re-tolke UH-lovens forskriftskrav om «selvstendighet» fra å være en test på oppnådd individuelt kunnskapsnivå, til å være et bidrag til fremtidens krav om samarbeidskompetanse i tråd med FNs ESD Education for Sustainable Development. Målet er å teste ut en tverrfaglig opplæring og løfte masteroppgavens status og betydning for forskningsbasert kunnskap i kombinasjon med løsningsorientert tverrfaglig kompetanse for å håndtere klimakrisen og bærekraftsutfordringer.

Prosjektet skal involvere studentene i forskning. Det skal øke deres kompetanse i å presentere og vurdere eget og andres arbeid som styrker evnen til å formidle forskningsbasert kunnskap på en allmenn forståelig måte. Både studenter og veiledere skal få økt innsikt i komplekse bærekraftsutfordringer. Prosjektet inngår i en overordnet målsetting om å utvikle fagdidaktikken i romlig planlegging og bidra til en bærekraftdidaktikk for UH-sektoren.

Delmål:

- 1) Gjennomføre tre tematiske masterprosjekt med studenter fra mange av NMBUs studieprogram (to ganger). Studentene skal sammen utvikle et felles kunnskapsgrunnlag om tema/case, utvikle tverrfaglig problemforståelse og gjennom en felles kreativ prosess utvikle relevante forskningsspørsmål for oppgaven sin.
- 2) Utvikle nye praksiser for veiledning på tvers av fag og fakultet. Studentenes individuelle veiledere utgjør et veiledningsteam som deltar på felles samlinger underveis i prosessen og deltar i en diskusjon om studentenes samlede bidrag til den felles problemforståelsen.
- 3) Vi skal skape økt samfunnsrelevans for forskningen som gjøres i masteroppgaven ved å knytte til oss samarbeidspartnere fra næringsliv, frivillighet og offentlig sektor og invitere disse til åpne møter/konferanser som setter de ulike temaene på dagsorden. 4) Prosjektet skal gi studenter mulighet til å kvalifisere seg for en phd stilling.

Ikke innvilget støtte.

Tilbakemelding fra behandlingen:

TFMP baserer seg på to piloter der masterstudenter jobber sammen på tvers av fag, ved å løse praksisnære case. Prosjektet ønske å videreutvikle pilotarbeidet, med bakgrunn i at pilotene viste potensial for utvikling. I pilotene ble det identifisert problemer med å få en helhetlig integrasjon av de individuelle oppgavene, dvs. at tverrfaglighet ikke ble fullt ut realisert.

Å skrive masteroppgave i et tverrfaglig team kan sies å være et skritt mot studentaktiv læring, ved at studenter oppfordres til å presentere og vurdere hverandres arbeider gjennom hele masterutdanningen. Imidlertid er graden av studentaktivitet og dens læringseffekt ikke dokumentert med utdanningsvitenskapelige referanser. Det er derfor noe usikkerhet omkring effektiviteten av denne arbeidsformen mtp læringsutbytte. (En fotnote 11 nevnes, men er ikke knyttet til noen publikasjoner). Det kan også stilles spørsmål med hvor innovativt dette prosjektet er, idet koordinerte masteroppgaver

basert på samme underliggende case ikke er noe nytt.

Prosjektet har et design som involverer en ganske liten gruppe studenter og veiledere, og som baseres på tre gjennomarbeidete og godt støttede case for masteroppgaver.

Prosjektteamet er godt kvalifisert og prosjektets institusjonelle forankring er grundig dokumentert.

DIKU Tiltak for økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning

Urban Lab NMBU studentledet læringsarena

Fra prosjektbeskrivelsen:

Hovedmål: Målet med Urban Lab NMBU er å øke kontakten mellom studentene og arbeidslivsaktører, delta i pågående plan og utviklingsprosesser og etablere en læringsarena med fokus på tverrfaglig samarbeid, kreative prosesser og raske beslutninger. Gjennom å evaluere studentenes læringsutbytte ved å delta i dette, vil vi analysere overføringsverdien både til akademia og til praksisfeltet. Det langsiktige målet er både å øke kjennskapen til NMBUs studieretninger blant arbeids- og samfunnsaktører og å skape gode og trygge overganger mellom studieliv og arbeidsliv ved å etablere nettverk på tvers.

Delmål:

- 1) drifte en studentdrevet organisasjon som kan initiere og gjennomføre verkstedene, fungere som paraplyorganisasjon for relevante linjeforeninger, være en formidlingskanal mellom arbeidslivet og studentene
- 2) gjennomføre 2 arrangementer per semester som tiltrekker seg studenter fra mange studieretninger og skaper en møteplass med aktører fra næringsliv, offentlig sektor og sivilsamfunnet
- 3) utvikle digitale opplæringsmoduler som kan bidra til å styrke tverrfaglighet som: design tenking, bruk av visualiseringsteknikker og prosjektsamarbeid
- 4) evaluere og videreutvikle fagdidaktiske aspekter i romlig planlegging

Innvilget støtte fra DIKU 3 437 003 NOK

Vurdering:

Overordna karakter 5,1

Prosjektet møter utlysningen på en meget god måte. Begrunnelsen for en tettere kopling mellom arbeidsliv og studentenes læring er god. Flere av bærekraftsmålene er integrert i prosjektet på en formålstjenlig måte.

Prosjektet er godt beskrevet med en tydelig sammenheng mellom prosjektets målsettinger og aktiviteter. Læringsaktivitetene er svært godt beskrevet og begrunnet i relevant teori. Beskrivelse av piloten styrker vurderingen av gjennomførbarheten i prosjektet. Det er litt uklart hva finansieringen bidrar til i og med at det virker som prosjektet allerede er i drift.

Prosjektet har en formålstjenlig organisering med arbeidsgruppe, styringsgruppe og to ressursgrupper med tett kopling til arbeidsliv og forskningsmiljø. Prosjektets styrke er den sentrale og tydelige involveringen av studentene i arbeidsgruppen som skal administrere og lede prosjektet. Prosjektteamet virker hensiktsmessig sammensatt med representanter fra relevante arbeidsliv som har spennende bredde i ekspertise som vil kunne utgjøre merverdi for prosjektet. Roller og ansvar har en hensiktsmessig fordeling.

Evaluering og spredning av prosjektets resultater nevnes i søknaden, men en plan for evaluering med forankring i kunnskapsbasert rammeverk mangler. Forankring i NMBUs strategiske planer og kopling

til andre relevante prosjekter er beskrevet i søknaden. Det fremgår imidlertid ikke tydelig hvordan videreføring av læringsarenaen Urban Lab skal drives etter endt finansiering og kan slik så tvil om langsiktigheten av prosjektinvesteringene. Spredning til ulike målgrupper er greit beskrevet i søknaden.

Ekstraordinære tiltak ved LANDSAM 2022 – 2025

Det ble sendt et innspill til fakultetets annonsering av midler til ekstraordinære tiltak for perioden 2022-2025. Formålet var å synliggjøre SITRAP sitt behov og få midler som kan sikre drift av SITRAP i perioden 2022-2025 ved å tilføre lønnsmidler for en 50% prosjektstilling som kan koordinere aktivitetene, jobbe med formidling og etablere rutiner for administrasjon og søknadsprosesser.

Søknaden ble ikke behandlet, da den ikke ble vurdert som relevant for midlene. Utfallet ble likevel positivt da prodekan for utdanning har ytret ønske om å følge opp SITRAPs arbeid mer aktivt.

Budsjettsituasjon pr. 1.1. 2022

Overførte midler:

- Generell drift til SITRAP: pr. 1.1. Overført fra 2021: 256 331,99 kr
- Tidligere tildelinger av midler til Innovativ undervisning «PBL2» (1850092004AB) gjenstående ubrukte midler 62 204,89 kr
- Tildelte midler fra DIKU – SAMBED prosjektet NOK 4 998 125 fordelt på tre år. Saldo for 2022 1.250 505
- Tildelte midler fra DIKU - Urban Lab NOK 3 437 003

De to siste årene har pandemien hindret oss i å reise eller invitere til fagmøter på NMBU. Dette har ført til et svært lavt forbruk. Budsjettsituasjonen gjør at 2022 kan være et langt mer aktivt og utadrettet år, dersom smitteverntiltakene opphører.

Strategiske områder – rapportering 2021 – forslag til videreføring 2022

1: Strategisk område: Studentinvolvering – mer studentaktiv læring

Det er ønskelig at studentene involveres mer i arbeidet med å utvikle undervisningen og at de tar større ansvar for egen læring. Dette strategiske området skal gi mulighet for å initiere og teste ut nye emner og nye læringsarenaer som kan gi erfaringsgrunnlag for senere implementering i studieprogrammene.

Prosjekter innenfor dette området vil være:

- initiativ fra studentgrupper som ønsker å gjennomføre selvprogrammering (spesial pensum),
- faglige aktiviteter som går på tvers av emner og studieretninger
- etablere møteplasser for faglig dialog og interaksjon mellom ansatte forskere og undervisere og studenter.

Aktiviteter og prosjekter i 2021: Hakket bedre! Podcast; Dugnad for digital innovasjon. Urban lab

Aktiviteter som er igangsatt eller videreføres til 2022: Hakket bedre! Urban Lab

2. Strategisk område: kontakt med praksisfeltet – styrke utdanningenes samfunnsrelevans

Alle utdanningene i romlig planlegging ved NMBU har sterke tradisjoner med å samarbeide med aktører fra praksisfeltet både som case-eiere, gjesteforelesere og sensorer. Disse nettverkene gir oss en fordel som vi kan bruke enda bedre i undervisningen og for involvering av studentene. Dette strategiske området skal bidra til å tilby relevant undervisning og forberede studentene på

Prosjekter innen dette området vil være:

- kontakter og avtaler med aktører som kommuner, konsulentfirmaer, eiendomsutviklere etc.
- evaluere og videreutvikle ulike former for internship ordninger
- utvikle modeller for mer målrettet input fra praksis i kursprogrammene,
- evaluerer metoder i den romlige planleggingens praksis
- utvikle strategier for å tilby EVU-kurs som en livslang læring som påbygging på ordinært masterprogram.

Aktiviteter og prosjekter i 2021: samarbeid med Nordkapp kommune, SAMBED (samarbeid med KS, NBBL, DogA og andre)

Aktiviteter som er igangsatt eller videreføres til 2022: SAMBED, sette i gang TfMP (uten eksterne midler)

3. Strategisk område: utvikle en fagdidaktikk i romlig planlegging

Ved å systematisere innsikt, kunnskap og erfaringer fra prosjekter i de to første strategiske områdene, vil vi utvikle en økt forståelse av hvordan vi best kan undervise og studentene lære å bli profesjonelle aktører innen romlig planlegging. Denne forståelsen danner grunnlaget for å utvikle en fagdidaktikk i romlig planlegging. Begrepet fagdidaktikk definerer feltet hvor teori og metoder i pedagogikk møter teori og metoder i praksis. Fagdidaktikk er kunnskap om den læringsprosessen som gjør oss i stand til å handle som profesjonelle.

Prosjekter innenfor dette området er:

- observasjoner og følgeforskning av undervisningsopplegg,
- evaluering av og uttesting av praksismetoder i undervisningen
- utviklingen av pedagogiske opplegg
- utvikling av akademiske papers og fagbøker
- annen formidling som til sammen kan bidra til å utvikle en metodologi for undervisning i romlig planlegging.

Aktiviteter og prosjekter i 2021: digitalisering av undervisningen, etablere fagdidaktisk arkiv, utvikle rammer og prinsipper for 'tverrfaglig masterklasse' til Tverrfaglig masterprosjekt.

Aktiviteter som er igangsatt eller videreføres til 2022: utvikling av fagdidaktisk arkiv, iverksette læringsopplegg for TfMP

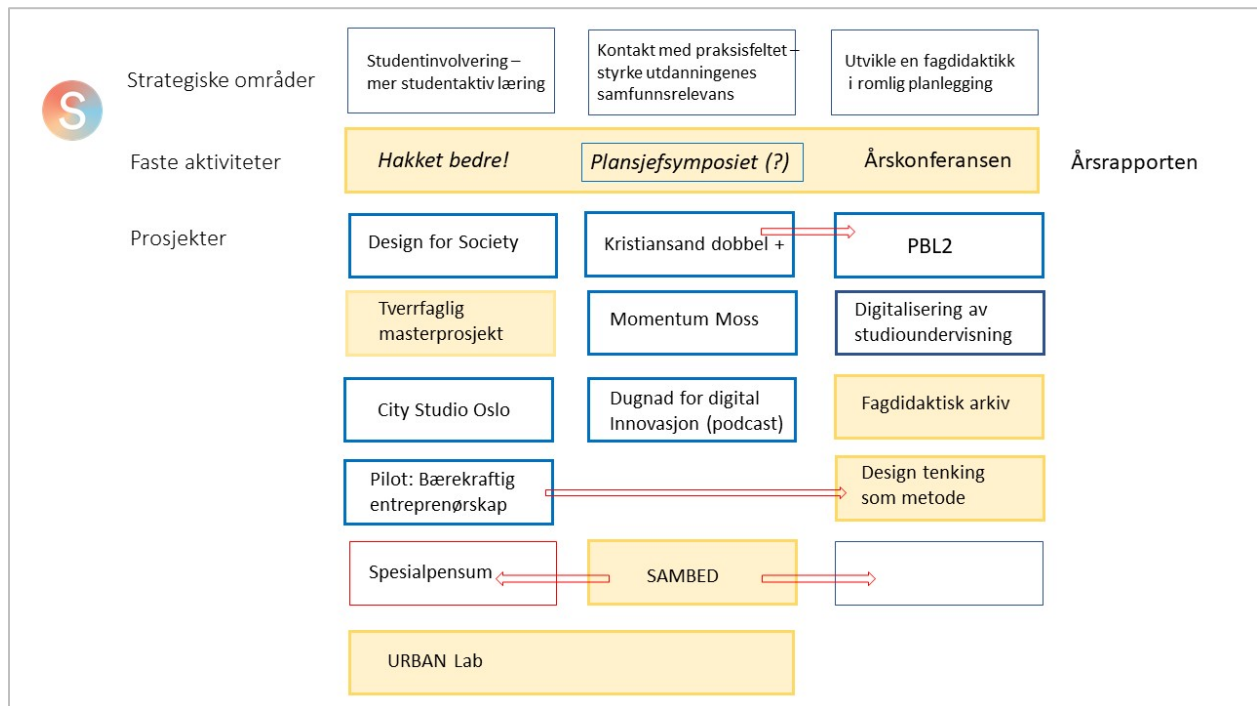


Fig. A. Skjematisk fremstilling av prosjekter innenfor de tre strategiske områdene. Blå ramme betyr avsluttet prosjekt, gult er pågående.

Handlingsplan 2022 - Hovedmål

Gjennom tildelingene fra DIKU er SITRAP sin innsats i stor grad bundet opp i prosjektene SAMBED og Urban Lab. Hovedmålet for 2022 er å styrke vår posisjon som et nasjonalt senter for fagdidaktikk i romlig planlegging. Det skal vurderes om det er relevant å gjøre dette gjennom en ny søknad om SFU-status.

Oppgavemål for 2022:

- 1) Gjennomføre aktiviteter i tråd med årshjulet og innenfor de tre strategiske områdene som er definert.
 - Månedlige arbeidsgruppemøter for statusrapportering.
 - Økt innsats på å tilby 'verksted'/arenaer for fagligutviklingsarbeid blant andre undervisere
- 2) Gjennomføre SAMBED prosjektet i tråd med prosjektbeskrivelsen og handlingsplan for 2022
- 3) Iverksette 'Urban Lab' – SITRAP er prosjektansvarlig for DIKU-midlene og skal lede styringsgruppa.
- 4) Utvikle TfMP tverrfaglig masterprosjekt som en organisatorisk ordning og dens didaktiske overbygning i samarbeid med andre fagmiljøer ved NMBU
- 5) Etablere det fagdidaktiske «arkivet». (skrive tekster)
- 6) Vurdere muligheter for ny SFU søknad (innen februar) – evt. utvikle søknad (innen april)
- 7) Delta og ha ansvar for sesjon¹ under PlanNord konferansen i Aalborg i 24-26 august

Oppfølging og ansvarsfordeling

Basert på individuelle ambisjoner og prioriteringer i arbeidsgruppa vil en tentativ arbeidsfordeling/ansvarsoppfølging fordele seg slik:

	EB	MG	TH	EMH	IØ	JX	KS	EH	GR
1	x								
2	x		x						x
3	x								
4		x			x	x		x	
5		x	x	x			x	x	
6	x	x				x			
7.	x		x						

¹ Reflecting on Planning Education and the need to develop the didactics of spatial planning

